

PS-II.431.2.14.2016

Pani
Lucyna Grześ-Remus
Kierownik
Miejsko-Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kisielicach
ul. Sienkiewicza 18
14-220 Kielice

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku ustawy o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej *ustawą o kontroli w administracji rządowej*, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kisielicach (ul. Sienkiewicza 18, 14-220 Kielice; REGON 002793619; NIP 581-15-01951).
(akta kontroli str. 1-2)

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kisielicach nadzorowali:

- **Pani Bożena Kamińska**, która od dnia 16 maja 1992 roku do dnia 15 czerwca 2015 roku zatrudniona była na stanowisku Kierownika tego Ośrodka;
(akta kontroli str.3-9)
- **Pani Stanisława Pękala** – Sekretarz Gminy Kielice (pełniąc tę funkcję od dnia 1 lutego 2012 roku), która w okresie nieobecności Kierownika oraz vacatu na stanowisku Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kisielicach – w celu zapewnienia ciągłości pracy tej jednostki - upoważniona została przez Burmistrza Kielic do prowadzenia postępowania oraz do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych.
(akta kontroli str. 10-14)
- **Pani Lucyna Grześ-Remus**, która od dnia 1 września 2015 roku zatrudniona jest na stanowisku Kierownika tego Ośrodka.
(akta kontroli str. 15-19)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- **Zdzisław Jankowski** – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowisko pracy w Delegaturze Urzędu w Elblągu - przewodniczący zespołu kontrolnego;
 - legitymacja służbowa nr 6/2015 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego - z dnia 28 października 2016 roku nr FK-VI.0030.1036.2016 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kisielicach;
(akta kontroli str. 20-21)
- **Eliza Latkowska** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowisko pracy w Delegaturze Urzędu w Elblągu:
 - legitymacja służbowa nr 20/2013 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 28 października 2016 roku nr FK-VI.0030.1037.2016 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kisielicach.
(akta kontroli str. 22-23)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 30 listopada 2016 roku do 7 grudnia 2016 roku (z przerwą w dniu 2 grudnia 2016 roku). Odnotowano ją - pod pozycją 3/2016 – w książce kontroli prowadzonej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kisielicach.
(akta kontroli str. 24)

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**
przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczeń opiekuńczych;
- **okres objęty kontrolą**
kontrolą objęto okres zasiłkowy 2014/2015 (tj. okres od 1 listopada 2014 roku do 31 października 2015 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz.525 ze zm.) w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1518 ze zm.) – *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.*

(akta kontroli str. 25-36)

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kisielicach – w zakresie objętym kontrolą - ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie analizy sprawozdań z realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych (IV kwartał 2014 roku oraz IV kwartał 2015 roku), sprawozdań Rb-50 – wydatki (IV kwartał 2014 roku oraz IV kwartał 2015 roku), a także na podstawie informacji otrzymanych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kisielicach dokonano następujących ustaleń:

1. W okresie zasiłkowym 2014/2015 w jednostce kontrolowanej na świadczenia rodzinne finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85212 - wydatkowano kwotę 2.520.697 zł, w tym na:
 - zasiłki pielęgnacyjne – kwotę 601.443 zł (3.931 świadczeń);
 - świadczenia pielęgnacyjne - kwotę 531.600 zł (469 świadczeń);
 - specjalny zasiłek opiekuńczy - kwotę 123.189 zł (258 świadczeń);
 - jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka - kwotę 54.000 zł (54 świadczeń).
2. Z dotacji celowej w rozdziale 85212 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. z 2016 r., poz. 169 ze zm.) - *zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*; ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 162 ze zm.) - *zwanej dalej ustawą o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów*.
3. Zgodnie z art. 33 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych; art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; art. 9 ust.1 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów - koszty obsługi świadczeń określonych tymi ustawami wynoszą 3% otrzymanej dotacji na te świadczenia oraz na składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Ustalono, że w jednostce kontrolowanej:
 - w 2014 roku była to kwota 108.151,44 zł;
 - w 2015 roku była to kwota 105.546,63 zł.
4. Na podstawie informacji uzyskanych z jednostki kontrolowanej ustalono, że miejsko-wiejska Gmina Kisielice na obsługę zadań zleconych w rozdziale 85212 – w okresie objętym kontrolą – nie przeznaczała środków własnych.
(akta kontroli str. 113-128)

I. Organizacyjne i techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Miejsko-wiejska Gmina Kisielice liczy około 6.050 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w tej gminie jest Burmistrz Kisielic.

Działania kontrolne wykazały, że na podstawie wydanych upoważnień Burmistrza Kisielic - zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych - **zadania te realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kisielicach.**
(akta kontroli str. 4-5; 16; 78-79; 89-90; 98; 109)

Decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez Burmistrza Kisielic.

Na dzień rozpoczęcia kontroli MGOPS w Kisielicach wykonywał swoją działalność na podstawie *Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kisielicach* nadanego Uchwałą Nr XXVI/80/2013 Rady Miejskiej w Kisielicach z dnia 27 lutego 2013 roku -

zmienionego Uchwałami Rady Miejskiej w Kisielicach: Nr XXIX/99/2013 z dnia 5 czerwca 2013 roku; Nr XXXVI/146/2014 z dnia 5 lutego 2014 roku; Nr XVII/113/2016 z dnia 11 maja 2016 roku.

Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli *Statut* jednostki kontrolowanej – między innymi - stanowił, że „(...) § 6. *Jednostka realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zleczone z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (...).*”.

(akta kontroli str. 37-44)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka – na dzień rozpoczęcia kontroli - określał *Regulamin Organizacyjny Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kisielicach* ustanowiony Zarządzeniem Nr 1/2016 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kisielicach z dnia 4 stycznia 2016 roku (ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniami: Nr 11/2016 z dnia 1 kwietnia 2016 roku; Nr 16/2016 z dnia 24 sierpnia 2016 roku). Po dokonanej analizie tego dokumentu kontrolujący stwierdzili, że obowiązujący *Regulamin Organizacyjny* był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(akta kontroli str. 45-67)

Z dniem wejścia w życie powyższego *Regulaminu* (tj. z dniem 4 stycznia 2016 roku) utracił moc *Regulamin Organizacyjny Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kisielicach* ustalony Zarządzeniem Nr 3/2015 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kisielicach z dnia 19 maja 2015 roku.

(akta kontroli str. 68-75)

W myśl art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych - realizacja świadczeń rodzinnych nie może powodować nieprawidłowości w wykonywaniu zadań pomocy społecznej, a także nie może naruszać norm zatrudnienia pracowników socjalnych określonych w przepisach o pomocy społecznej.

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Ośrodek był przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą, co nie zakłócało wykonywania w jednostce kontrolowanej zadań z zakresu pomocy społecznej.

Według stanu na dzień rozpoczęcia kontroli – od dnia 1 kwietnia 2016 roku – w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kisielicach funkcjonował Dział Świadczeń Rodzinnych, Wychowawczych i Funduszu Alimentacyjnego zajmujący się realizacją zadań wynikających z: ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Wcześniej komórka organizacyjna realizująca – między innymi - zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych działała pod nazwami: „*Sekcja Świadczeń Rodzinnych*” (do dnia 4 stycznia 2016 roku); „*Dział Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego*” (do dnia 1 kwietnia 2016 roku). Pracownicy tej komórki organizacyjnej – w okresie objętym kontrolą oraz w dniu rozpoczęcia kontroli - bezpośrednio podlegali Kierownikowi Ośrodka.

Na dzień rozpoczęcia kontroli zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych realizowało dwóch pracowników Działu Świadczeń Rodzinnych, Wychowawczych i Funduszu Alimentacyjnego MGOPS w Kisielicach – inspektor oraz referent. W okresie objętym kontrolą – z uwagi na długotrwałą nieobecność jednego z pracowników zatrudnionych na stałe - wystąpiła konieczność zatrudnienia pracownika na czas określony w ramach zastępstwa. Zatrudnienie pracownika (referenta) w ramach zastępstwa trwało dwa miesiące.

Zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie przepisów prawa w zakresie świadczeń rodzinnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kisielicach, zajmujący się wykonywaniem kontrolowanych zadań (inspektor i referent), posiadali upoważnienia - udzielone przez Burmistrza Kisielic - niezbędne do realizacji spraw wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych. Pracownicy ci posiadali również zakresy czynności zawierające zadania wynikające z ustawy objętej kontrolą.

(akta kontroli str. 78, 80-85; 89, 91-94)

W czasie trwających działań kontrolnych (tj. w dniu 2 grudnia 2016 roku) Burmistrz Kisielic – z uwagi na wcześniejszą zmianę nazwy Działu realizującego zadania z zakresu świadczeń rodzinnych - dokonał uaktualnienia upoważnień udzielonych pracownikom Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kisielicach wykonujących zadania objęte kontrolą. Kserokopie tych upoważnień włączono do akt kontroli.

(akta kontroli str. 79; 90)

W związku z licznymi zmianami wprowadzonymi w ostatnim okresie w przepisach prawa oraz w związku ze zmianą zajmowanego stanowiska jednego z pracowników (spowodowaną awansem) zakresy czynności pracowników realizujących zadania dotyczące świadczeń rodzinnych wymagały uaktualnienia. W trakcie trwających działań kontrolnych (w dniu 2 grudnia 2016 roku) Kierownik MGOPS w Kisielicach dokonał uaktualnienia i uzupełnienia zakresów czynności pracowników Ośrodka zajmujących się realizacją kontrolowanych zadań. Kserokopie tych zakresów włączono do akt kontroli.

(akta kontroli str. 86-88; 95-97)

Upoważnienie organu właściwego niezbędne do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz zakres czynności zawierający zadania objęte kontrolą posiadał również pracownik zatrudniony w Ośrodku - w okresie objętym kontrolą - w ramach zastępstwa.

Upoważnienie Burmistrza Kisielic wydane dla tego pracownika utraciło moc w dniu rozwiązania z nim stosunku pracy tj. w dniu 28 listopada 2014 roku. Niemniej jednak należy wskazać, że w podstawie prawnej tego upoważnienia nieprawidłowo przywołany został art. 30 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych w sytuacji, gdy należało wskazać art. 20 ust. 3 tej ustawy. Zakres upoważnienia był prawidłowy. Nieprawidłowo wskazany przepis ustawy o świadczeniach rodzinnych - na podstawie, którego udzielono upoważnienia – nie powodował nieważności tego upoważnienia.

(akta kontroli str. 98-100)

Zarówno poprzedni, jak i obecny Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kisielicach posiadali niezbędne upoważnienia Burmistrza Kisielic do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych oraz do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych. Obaj Kierownicy MGOPS posiadali również zakresy czynności. Kserokopie tych dokumentów włączono do akt kontroli.

W upoważnieniu poprzedniego Kierownika MGOPS w Kisielicach – które utraciło moc z dniem rozwiązania z nim stosunku pracy (tj. 15 czerwca 2015 roku) – w podstawie prawnej nieprawidłowo przywołany został art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych w sytuacji, gdy należało wskazać art. 20 ust. 3 tej ustawy. Ponadto w podstawie prawnej przywołano bezzasadnie art.30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U z 2016 r., poz. 446 ze zm.) – *zwanej dalej ustawą o samorządzie gminnym*. Zakres udzielonego upoważnienia był prawidłowy. Powyższe nie powodowało nieważności udzielonego upoważnienia byłemu Kierownikowi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

(akta kontroli str. 4-9; 16-19)

W celu zachowania ciągłości pracy w MGOPS - w okresie, gdy Kierownik Ośrodka był nieobecny oraz gdy występował vacat na tym stanowisku – Burmistrz Kisielic udzielił upoważnień

do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych Sekretarzowi Gminy Kisielice.

W podstawie prawnej udzielonych przez organ właściwy upoważnień - oprócz prawidłowego wskazania art. 20 ust 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych – bezzasadnie przywołano art.30 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym - co nie powodowało nieważności tych upoważnień.

(akta kontroli str. 11-14)

W okresie objętym kontrolą pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kisielicach - wykonujący zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych - uczestniczyli w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych im zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały przedstawione kontrolującym certyfikaty.

(akta kontroli str. 101-107)

W trakcie kontroli ustalono, że osoby realizujące zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych miały dobre warunki pracy. Zapewniono im niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. Dokumentacja z zakresu kontrolowanych spraw była prawidłowo przechowywana.

Pomieszczenie biurowe Działu Świadczeń Rodzinnych, Wychowawczych i Funduszu Alimentacyjnego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kisielicach, w którym usytuowano stanowiska pracy osób realizujących – między innymi - zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych mieściło się na pierwszym piętrze budynku zlokalizowanego przy ul. Sienkiewicza 18. Budynek tylko częściowo pozbawiony został barier architektonicznych (podjazd), co pozwalało jedynie na wejście osób niepełnosprawnych ruchowo do budynku. W związku z powyższym, gdy wystąpiła potrzeba załatwienia sprawy osoby niepełnosprawnej ruchowo, kompetentni pracownicy Ośrodka (w tym realizujący zadania objęte kontrolą) schodzili na parter i - w miejscach udostępnionych przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Przychodnia Kisielice” (usytuowany na parterze) - przyjmowali zgłaszających się niepełnosprawnych interesantów.

Interesantom stworzono odpowiednie warunki przyjęć.

(akta kontroli str. 108-112)

Podmiot realizujący zadania dotyczące świadczeń rodzinnych - zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych - może gromadzić i przetwarzać, w zakresie określonym w tej ustawie, dane osobowe osób wyszczególnionych w art. 23 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz dane osobowe członków ich rodzin.

Podczas działań kontrolnych prowadzonych w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kisielicach, zespołowi kontrolnemu przedstawiono dokument potwierdzający zgłoszenie do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych - zbioru danych o nazwie: „ŚWIADCZENIA RODZINNE”.

(akta kontroli str.129)

Osobom przeprowadzającym kontrolę okazano umowy licencyjne na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych w 2014 roku i w 2015 roku zawarte ze Spółką Akcyjną Sygnity mającą siedzibę w Warszawie.

Ustalono, że w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kisielicach pracownicy merytoryczni posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(akta kontroli str. 130-135)

II. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Kontrolerzy wstępnie określili, że kontroli poddanych będzie **35** akt prowadzonych spraw związanych z realizacją kontrolowanych zadań. Ilość spraw przewidzianych do kontroli ustalono w takiej wysokości, aby ustalone mierniki były reprezentatywne dla próby badawczej. Założono, że kontroli poddanych zostanie:

- **15** akt spraw związanych ze świadczeniami pielęgnacyjnymi oraz ze specjalnym zasiłkiem opiekuńczym (w tym maksymalnie 5 akt spraw z zakresu prowadzonych postępowań dotyczących przyznania specjalnego zasiłku opiekuńczego);
- **10** akt spraw związanych z zasiłkiem pielęgnacyjnym;
- **10** akt spraw związanych z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka.

Założono również, że w sytuacji wszczęcia i zakończenia przez jednostkę kontrolowaną – w okresie objętym kontrolą – mniejszej ilości spraw z poszczególnych zakresów, niż wymienione powyżej, ich ilość zostanie uzupełniona z pozostałych (wyżej wymienionych) zakresów prowadzonych spraw - do ogólnej liczby stanowiącej **35** spraw.

Ponadto założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie spośród wszystkich postępowań administracyjnych - prowadzonych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kisielicach w okresie objętym kontrolą - z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku pielęgnacyjnego i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

(akta kontroli str. 29-30)

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kisielicach prowadził **164** postępowania administracyjne związane z realizacją zadań poddanych kontroli, w tym:

- **55** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka;
- **61** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego;
- **3** postępowania administracyjne związane z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego;
- **34** postępowania administracyjne związane z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego;
- **11** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem wysokości nienależnie pobranych świadczeń;

(akta kontroli str. 136-147)

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kisielicach skontrolowano akta **35** losowo wybranych spraw, w których prowadzono **39** postępowań administracyjnych - zakończonych wydaniem decyzji - związanych z realizacją zadań objętych kontrolą.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

(akta kontroli str. 148-150)

Kontroli i analizie poddano:

- **10 spraw** związanych z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka, w których prowadzono **10 postępowań administracyjnych** - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu A poz.: 1-10;
(akta kontroli str. 151-205)
- **10 spraw** związanych z zasiłkami pielęgnacyjnymi, w których prowadzono **12 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 9 postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu B poz.: 2-10;
(akta kontroli str. 206; 213-243)
 - 1 postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji uchylającej z powodu utraty uprawnień do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego - akta postępowania administracyjnego zakończonego decyzją wyszczególnioną w arkuszu B poz. 1;
(akta kontroli str. 206-209)
 - 1 postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji ustalającej wysokość nienależnie pobranych świadczeń i żądania ich zwrotu - akta postępowania administracyjnego zakończonego decyzją wyszczególnioną w arkuszu B poz. 1;
(akta kontroli str. 206-207; 211-212)
 - 1 postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji zmieniającej wcześniejszą decyzję w części dotyczącej okresu, na jaki przyznano zasiłek pielęgnacyjny.
(akta kontroli str. 206; 234)
- **3 sprawy** związane ze świadczeniami pielęgnacyjnymi, w których prowadzono **3 postępowania administracyjne** zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do tych świadczeń - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu C poz.: 1-3;
(akta kontroli str. 245-251)
- **12 spraw** związanych ze specjalnym zasiłkiem opiekuńczym, w których prowadzono **14 postępowań administracyjnych** w tym:
 - 13 postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do specjalnego zasiłku opiekuńczego - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu D poz.: 1-11;
(akta kontroli str. 252-281)
 - 1 postępowanie zakończone wydaniem odmownej decyzji administracyjnej z uwagi na przekroczone kryterium dochodowe (Samorządowe Kolegium Odwoławcze - po rozpatrzeniu odwołania - utrzymało tę decyzję w mocy) - akta postępowania administracyjnego zakończonego decyzją wyszczególnioną w arkuszu D poz.12.
(akta kontroli str. 252; 282-283)

Ponadto kontroli i analizie poddano akta **14** osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne bądź też specjalny zasiłek opiekuńczy - w zakresie opłacania składki emerytalno-rentowej i zdrowotnej za te osoby i realizacji zadań ustawowych przez płatnika składek. Analizą objęto dokumentację z miesiąca września 2015 roku.
(akta kontroli str. 284-332)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolerów próby badawczej.

W okresie objętym kontrolą Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kisielicach nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wynikało to z - przedstawionego kontrolującym - rejestru skarg prowadzonego w jednostce kontrolowanej oraz z informacji w tym zakresie złożonej przez Kierownika Ośrodka. (akta kontroli str. 333)

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia, które nie miały wpływu na kontrolowaną działalność, tj.:

- W **3 przypadkach** - co stanowiło 7,69% ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych – nie przestrzegano procedur postępowania administracyjnego wynikających z ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, w tym:
 - w **1** przypadku - w sprawie dotyczącej zasiłku pielęgnacyjnego nie zawiadomiono strony o wszczętym postępowaniu administracyjnym w sprawie ustalenia wysokości nienależnie pobranych świadczeń i ich zwrotu - akta postępowania administracyjnego zakończonego decyzją wyszczególnioną w arkuszu D poz.1; (akta kontroli str. 206-207)
 - w **2** przypadkach - w sprawach dotyczących specjalnego zasiłku opiekuńczego – podstawy prawne w decyzjach administracyjnych ustalających uprawnienia do świadczeń nie zawierały przepisu aktu prawnego decydującego o podjętym rozstrzygnięciu tj. art. 25 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu D poz. 2 i 3; (akta kontroli str. 206; 213-220)

Skutek ustalonych uchybień:

Powyższe uchybienia nie skutkowały negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonego postępowania administracyjnego.

- W **1** przypadku - co stanowiło 2,56% ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych – w sprawie dotyczącej przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka stwierdzono niekompletność zgromadzonych dokumentów w prowadzonym postępowaniu administracyjnym związanych z ustaleniem, czy drugi rodzic (zamieszkały na terenie innej gminy) nie wystąpił z wnioskiem o świadczenie w swojej gminie - akta postępowania administracyjnego zakończonego decyzją wyszczególnioną w arkuszu A poz. 5; (akta kontroli str.151; 192-196)

Skutek ustalonego uchybienia:

Na dzień zakończenia kontroli nie można było ustalić skutków powyższego uchybienia.

- Zawarte w decyzjach pouczenia (informacje) mówiące o okolicznościach powodujących utratę uprawnień do pobieranych świadczeń były nieprecyzyjne. Określały one warunki, jakie należy spełniać, aby otrzymać świadczenie (co było podstawą wydania decyzji uprawniającej do ich pobierania). Natomiast w treści pouczeń brak było precyzyjnego określenia:
 - jakie zmiany stanu faktycznego - w stosunku do stanu istniejącego w dniu wydania decyzji - powodują utratę prawa do świadczeń;

- istniejącego obowiązku związanego z niezwłocznym powiadomieniem organu właściwego o wystąpieniu powyższych zmian ponieważ utrata prawa do świadczeń skutkować będzie nienależnie pobranymi świadczeniami, które podlegają zwrotowi wraz z odsetkami.
(akta kontroli str. 257-259; 279-281)

Skutek ustalonych uchybień

Powyższe uchybienia nie skutkowały negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonego postępowania administracyjnego.

- W 5 przypadkach – co stanowiło 12,8% ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych – stwierdzono, że w toku prowadzonych postępowań nie dokumentowano stanów faktycznych, w tym:
 - w 1 przypadku zaprzestano opłacania składek emerytalno-rentowych za świadczeniobiorcę nie potwierdzając wcześniej w formie udokumentowanej - określonej ustawowo - ilości posiadanych przez niego lat nieskładkowych i składkowych niezbędnych do uzyskania uprawnień emerytalno-rentowych - akta postępowania administracyjnego zakończonego decyzją wyszczególnioną w arkuszu D poz. 2;
(akta kontroli str. 252; 255-259; 290-299)
 - w 4 przypadkach - dotyczących świadczeniobiorców urodzonych w 1977 roku oraz starszych - nie ustalono ilości wymaganych jeszcze lat składkowych niezbędnych do uzyskania przez nich uprawnień emerytalno-rentowych - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu D poz.: 2, 3, 9, 10;
(akta kontroli str. 284-285)

Skutek ustalonych uchybień

Powyższe uchybienia nie skutkowały negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonego postępowania administracyjnego.

- W 2 przypadkach – co stanowiło 13,33% poddanych analizie spraw związanych z przyznaniem świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego – nie informowano świadczeniobiorców w sposób udokumentowany o nieopłacaniu składki emerytalno-rentowej i zdrowotnej, w tym:
 - W 1 przypadku mylnie poinformowano stronę postępowania administracyjnego o opłacaniu składki emerytalno-rentowej, w sytuacji gdy jej faktycznie nie opłacano - o czym powinna być poinformowana strona tego postępowania - akta postępowania administracyjnego zakończonego decyzją wyszczególnioną w arkuszu D poz. 2;
(akta kontroli str. 252; 255-259; 290-299)
 - w 1 przypadku nie poinformowano świadczeniobiorcy o nieopłacaniu składki zdrowotnej (z podaniem przyczyny) - akta postępowania administracyjnego zakończonego decyzją wyszczególnioną w arkuszu D poz. 11;
(akta kontroli str. 252; 276-281)

Skutek ustalonych uchybień:

Powyższe uchybienia nie skutkowały negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonego postępowania administracyjnego.

- W stosunku do osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy – za które opłacano składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i zdrowotne – nie dokumentowano, w każdym przypadku, wykonania zadania wynikającego z art. 41 ust. 8

ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych - t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 963 ze zm. („Informacje zawarte w raportach, o których mowa w ust. 1-6, płatnik składek przekazuje ubezpieczonemu w podziale na poszczególne miesiące, za rok ubiegły do dnia 28 lutego roku następnego, na piśmie lub za zgodą ubezpieczonego - w formie dokumentu elektronicznego - w celu ich weryfikacji”).
(akta kontroli str. 322-332)

Skutek ustalonych uchybień:

Na ostatni dzień objęty kontrolą nie stwierdzono żadnych skutków powyższego uchybienia.

Przyczyny powstania stwierdzonych uchybień:

1. nienależyty nadzór Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kisielicach nad realizacją bieżących zadań objętych kontrolą;
2. niejednolite postrzeganie obowiązku wynikającego z art. 9 Kpa oraz z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie należytego i wyczerpującego informowania stron postępowania administracyjnego o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie praw i obowiązków uczestników tego postępowania.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

- Przestrzeganie w prowadzonych postępowaniach administracyjnych zasad wynikających z ustawy Kodeks postępowania administracyjnego w zakresie:
 - zawiadamiania strony o wszczętym postępowaniu administracyjnym w sprawie ustalenia wysokości nienależnie pobranych świadczeń i ich zwrotu (art. 61 §4 Kpa),
 - w podstawie prawnej decyzji administracyjnych wskazywać akt prawny decydujący o rozstrzygnięciu (art. 107 §1 Kpa).
- Ustalenie w sprawie zakończonej decyzją administracyjną wyszczególnioną w arkuszu A poz. 5, czy drugi rodzic zamieszkały na terenie innej gminy, nie wystąpił z wnioskiem o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.
- Przekazywanie – udokumentowanych - pouczeń (w trybie art. 30 ust.2 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych - t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1518 ze zm.) określających jakie zmiany stanu faktycznego do stanu istniejącego w dniu wydania decyzji - przyznającej świadczenie - powodują utratę uprawnień do pobierania świadczeń oraz istniejącego obowiązku związanego z niezwłocznym powiadomieniem organu właściwego o wystąpieniu powyższych zmian ponieważ utrata prawa do świadczeń skutkować będzie nienależnie pobranymi świadczeniami, które podlegają zwrotowi wraz z odsetkami.
- Dokumentowanie w trybie art. 6 ust. 2c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. z 2016 r. poz. 963 ze zm.) – dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy – okres za jaki organ właściwy powinien opłacać składkę na ubezpieczenie emerytalno-rentowe.
- Udokumentowane informowanie świadczeniobiorców – pobierających świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy - o nieopłacaniu lub zaprzestaniu opłacania składek emerytalno-rentowych i zdrowotnych wraz z podaniem przyczyn.
- Dokumentowanie w każdym przypadku wykonania zadania wynikającego z art. 41 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych - t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.

Proszę Panią o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach nie podjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej – od wystąpienia nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Artur Chojewski